

V Praze dne 21. září 2017
Č.j.: KPR 5162/2017

Věc: poskytnutí informace podle § 14 odst. 5 písm. d) zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím

Kancelář prezidenta republiky obdržela dne 14. září 2017 dopis od, označený jako „žádost o informace“, v němž pisatel

- a) vyjadřuje přesvědčení, že v jeho případě došlo k dvojité úhradě za vyhledání jedné a té samé informace, když za vyhledání této informace nejdříve zaplatila, jak zjistil, panía poté on a žádá o vrácení zaplacené úhrady v částce 1 500 Kč a
- b) zároveň žádá o informaci, kolik dalších žadatelů žádalo od KPR informaci týkající se korespondence pana Mynáře v intencích žádosti panía kolik z nich muselo zaplatit úhradu za vyhledání.

K tomu Kancelář prezidenta republiky uvádí:

- a) žadatelé o poskytnutí informací týkajících se doporučujících dopisů pana Mynáře byli celkem 3; žádosti přišly v rozmezí od 19.7.2017 do 4.8.2017, výzvy k úhradě částky 1 500 Kč byly zaslány v rozmezí 1.8.2017 do 7.8.2017, úhrady byly všemi žadateli zaplacený v rozmezí od 10.8.2017 do 21.8.2017 a odpovědi žadatelům byly zaslány v rozmezí od 29.8.2017 do 31.8.2017,
- b) z údajů uvedených v písmeni a) je zřejmé, že v době, kdy jste byl k úhradě předmětné částky vyzván, žádný ze 2 dalších žadatelů předmětnou částku neuhradil, z tohoto hlediska postupovala Kancelář prezidenta republiky vůči všem třem žadatelům stejně,
- c) po zkušenostech, kdy práce s vyhledáváním informací byla hotova a žadatel v 60 denní lhůtě požadovanou úhradu nezaplatil, postupujeme tak, že s detailním vyhledáváním informací se začne až po zaplacení úhrady žadatelem, v daném případě od zaplacení první úhrady dne 10.8.2017, tj. v době, v níž dalším dvěma žadatelům již běžela lhůta k zaplacení úhrady, kterou tito následně rovněž zaplatili; vzhledem k tomu, že předmětné žádosti o informace byly v podstatě shodné, byly vyřízeny v rozmezí 2 dnů, tj. od 29.8.2017 do 31.8.2017,
- d) je zřejmé, že státní orgán může vydávat veřejné prostředky, včetně vrácení přijatých prostředků, jen tehdy, pokud mu to zákon dovoluje, přičemž § 17 zákona č. 106/1999 Sb. tuto věc neřeší; je tedy otázkou, jakým způsobem lze uvedené ustanovení § 17 pro daný případ vyložit ústavně konformním způsobem, a to zejména z hlediska rovnosti práv a z toho hlediska, že povinnosti mohou být ukládány pouze na základě zákona a v jeho mezích. V úvahu je nutno brát i funkci požadované úhrady. V dopise žadatel uvádí, že náklady na vyhledání informace nemají sankční ani paušální charakter, že se jedná o náklady, které povinnému subjektu skutečně s vyhledáním informace vznikly. K tomu Kancelář prezidenta republiky uvádí, že samostatným titulem, pro který lze úhradu požadovat a který byl v daném případě použit, v § 17 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb. je toto: „Povinný subjekt může vyžádat i úhradu za mimořádně rozsáhlé vyhledávání

informací“. Kanceláři prezidenta republiky žádné náklady při mimořádně rozsáhlém vyhledávání informací nevznikají, jak se žadatel jinak domnívá, a zákon u tohoto titulu ani vznik nákladů nepředpokládá; dochází pouze k tomu, že zaměstnanci, kteří jsou vyhledáním informací pověřeni, musejí plnění běžných úkonů odložit a takto vzniklou časovou prodlevu následně nahradit vyšší intenzitou práce a upřednostňováním úkolů, které nesnesou odkladu; v praxi pak, jako tomu bylo i v tomto případě, kdy je třeba prověřovat několik informačních zdrojů, není vyhledávání prováděno v souvislém časovém úseku,

e) na základě východisek uvedených v písmeni d) dospěla Kancelář prezidenta republiky k těmto závěrům:

- doslovné znění § 17 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb. umožňuje za stanovených podmínek požadovat náhradu vůči každému žadateli o informace jako jednotlivci, protože však vyhledávání v podstatě téže informace pokračovalo v době, kdy požadovanou úhradu zaplatili všichni tři žadatelé, lze logickým výkladem v zájmu rovnosti práv dospět k závěru, že je spravedlivé, aby se všichni tři žadatelé o úhradu podělili rovným dílem a nikoliv, aby úhradu nesl jen ten, kdo o informaci požádá, anebo úhradu zaplatí jako první,
- po obdržení žádosti o informace je většinou velmi obtížné předem určit, kolik hodin si vyžádá mimořádně rozsáhlé vyhledávání informací. Praxe Kanceláře prezidenta republiky je taková, že počet hodin, na základě něhož vypočte výši úhrady konkrétnímu žadateli, stanoví v minimální výši a pokud je ve skutečnosti tento počet hodin překročen, úhradu žadateli následně samozřejmě nenavýšuje, neboť by to odporovalo zákonu; naopak však, pokud by počet hodin byl ve skutečnosti nižší, je připravena odpovídající část úhrady vrátit. V daném případě jde však o situaci jinou, neboť po stanovení výše úhrady prvnímu žadateli se již na základě předběžného šetření ukázalo, že prověřit bude nutno více informačních zdrojů, a proto dalším dvěma žadatelům byla stanovena úhrada ve stejné výši jako žadateli prvnímu. Dnes již je obtížné stanovit zpětně vynaložený čas na minuty, zvláště, když se na vyhledávání požadovaných informací podílelo více zaměstnanců, nicméně vezme-li se v úvahu, že byly prověřeny údaje v informačních systémech, dokumenty v archivu a údaje v podatelně, a to za období téměř 3,5 roku, lze dospět k závěru, že požadované úhrady v souhrnu přinejmenším pokrývají vynaložený čas.

S pozdravem

JUDr. Václav Pelikán
ředitel Odboru legislativy a práva